

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Vita Spirituali, Eivsque Perfectione - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1611

Quartum excitatorium desiderij perfectionis; quòd Deus impensè vult, vt perfectione[m] quæramus. Cap. viij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77833](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77833)

temporalia, & tui cordis tranquillitatem admiraberis, & dices non sine canticis, & iubilo, paucis immutatis illud beatissimæ Agneus: Quod concupiui, iam video, quod speravi, iam teneo, ipsi sum iunctus in intimis meis, quem in primordiis conuersionis meæ tota deuotione dilexi.] Si enim Dominus in cordibus illorum habitat, qui charitate orati sunt, iuxta illud: Si quis diligit me, sermonem meum seruet, & Pater meus diligit eum, & ad eum venimus, & mansionem apud eum faciemus.] Quid mirum, si ipsi Deum possidentes tanto bono fatentur, tantis diuitiis replentur, & summæ pulchritudinis, & sanctitatis (qui Deus est) possessione latentur. Quod si verum est illud Salomonis proverbium, & non dubium, quin verum sit: iustus comedit, & replet animam suam: venter autem impiorum insaturabilis:] ne desideremus, quæ impij desiderant, quæ licet possessa, semper nos vacuos, inanes, & adhuc desiderantes relinquunt, sed quæ iusti desiderant, cupiamus. Hæc nostra desideria replebunt, hæc cordi nostro pacem & tranquillitatem impertient. Quod licet amplius proficere appetet (nam nolle amplius spiritu crescere tepidum est) non tamen eo, quod habet licet parum sit, vacuus & inanis permanebit. Mirum in modum igitur anima ad cupiendam perfectionem excitatur, dum videt sua desideria nunquam bonis temporalibus satiari, & sola charitatis, & virtutis (qua Deus habetur) abundantia repleri.

Ioan. 14.

Prov. 13.

Quartum excitatorium desiderij perfectionis, quod Deus impense vult, ut perfectionem queramus.

C A P. VIII.

N curijs & palatijs regum multa sunt, quæ apud aulicos valent, & eos ad diuersa studia, & varias occupationes sectandas, impellunt, sed nihil est inter hæc omnia, regis desiderio ac voluntate potentius. Hæc enim, ut primum cælum alios inferiores orbis secum rapit, ita voluntates subditorum mouet, & ad id, quod rex vult, siue bonum, siue malum, perficiendū inclinat. Nec clauus in potestate peritissimi gubernatoris positus, tam facile nauim huc aut illuc dirigit, quam vna voluntas principis maiorum ac minorum voluntates, seu desideria gubernat. Secundum iudicem populi, inquit Ecclesiasticus, sic & ministri eius: & qualis est rector ciuitatis, tales & inhabitantes in ea.] Si rex bellicosus sit, & ad pugnas & proelia procliuus, tunc apud suos disciplina militaris viget, tunc nemo est, qui non bellorum desiderio ardeat, & qui non lætus arma ad pugnandum arripiat. Si rex pacificus sit, & quietus, tunc florent literæ, tunc optimi gubernatores turmatim prodeunt, qui quæ ad pacem pertinent, prudenter tractent, & rempublicam in serena quadam tranquillitate contineant. Si rex iustitiae, & integritatis amator sit, statim vitia diffugiunt, & aulici, si aliquando præ carnis fragilitate delinquant, tamen summa cura defectus suos ab oculis regis abscondunt: si verò vitiorum, ac libidinum sit affectator, tunc omnia iniquitatum genera in regnum irumpunt, & de virtutibus læta triumphant, impleturque in subditis illud Isaia, quia peccatum suum quasi Sodoma prædicauerunt, nec absconderunt] imò tamquam de rebus pulcherrimis de flagitijs se iactant. Rex iustus, inquit Sa-

Eccle. 10.

Isaia 3.

Prov. 29.

Alomon, erigit terram: & rex insipiens perdet populum, & ciuitates inhabitabuntur per sensum potentium.] Ipsi omnes libenter obtemperant, & vult est in libro Eisdra: si dixerit, occidite, occidit; dixerit, remittite, remittunt: dixerit, percutite, percutiunt: dixerit, exterminate, exterminant: dixerit, edificate, edificat: dixerit, excidite, excidunt: dixerit, plantate, plantant: & omnis plebs, & virtutes eum obaudiunt.] Tantum valet apud subditos principis voluntas, & regis à domino dominationis concessa potestas. Satis aperte istud in historia Herodis conspicitur: qui ad aduentum Magorum, & ad nouam, & inauditam eorum interrogationem turbatus est, & omnis, inquit sacer scriptor, Ierosolyma cum illo. Vna enim perturbatio capitis tamquam vertigototum corpus regni turbauit, & habitatione, atque affectu principis impediuit. Alter autem Herodes prædicti filius, & iniqui genitoris iniqua progenies, Saluatorem nos humilitatis viam edocentem, & vanitatem opinionum mundi huius ostendentem, spreuit, & statim exercitus ducem sequutus est; & quem imperator spreuit, milites spreuerunt, cui illudit, illuserunt, & stulti veste circumdatum salutis Authorem amandarunt. Quem si Herodes suspexisset, absque dubio, & ipsi suspicerent, & reuerentiæ signis honorarent. Quid nunc morer, & primam illam ac miseram mundi tragediam commemorem, qua vnus Lucifer inter Angelos primatum tenens, & superbia turgidus, terram Angelorum partem eodem morbo, quo ipse ægrotabat, infecit, & de cœlesti sede in terrarum deturbauit? Cauda eius, inquit, nec dubium, quin imitatio eius, trahebat tertiam partem stellarum.] Hæc mala afferunt populis principes mali, de contrario verò populos ad omnem virtutem, & integritatem instigant principes boni. Nam & vnus Ezechias, impiissimi progenitoris excelsa dissipauit, statuas contriuit, lucosque subuertit, & subditos ad impietatem, & idololatriam currentes suo exemplo ac voluntate detinuit, & in vnus viri Dei cultum reuocauit. Quare mihi videtur voluntas principum tincturæ comparanda, quæ voluntates minorum eo colore imbuunt, qui in regis mente præfulget. Nam si ista sit impura, atque præpostera, subditorum voluntates fœdat, si verò æqua, & iusta, eorundem voluntates rectificat.

Eccle. 10.

3. Esdr. 4.

Matt. 2.

Luca 22.

Apo. 12.

4. Reg. 18.

Ecclesia autem regnum quoddam est, non periturum, sed perpetuum, aduersus quod porta inferi non præualebunt.] Huius regni ipse Deus noster est rex, de quo inquit Dauid: Quia Deus magnus Dominus, & Rex magnus super omnes Deos. Quia in manu eius sunt omnes fines terra, & altitudines montium ipsius sunt.] Equum est ergo, ut nos populus pascuæ eius, & oues manus eius, ipsius voluntate gubernemur, ipsiusque sanctissimis desiderijs annuamus. Satis enim honorificum nobis est, regis nostri voluntati non contradicere, & admodum vile ad eius nos desideria conformare. Sed quis nobis edicet voluntatem Domini, quis desideria nostri regis aperiet, ut ea implere satagamus? An ipse, qui apud Ieremiam dicitur bellator fortis] optat ut bellatores simus, & nihil aliud nisi arma, & bella, ac pugnas resonemus? An forte ipse, qui etiam vocatur princeps pacis.] vult ut in pace, & tranquillitate viuamus? Et quidem vtrumque cupit, & in nobis subditis suis impense desiderat. Nam ut ad perfectionem, & sanctitatem aspiremus, vehementer optat: quæ & bella aduersus vitia, & immoderatas affectiones nostras, & pacem cum virtutibus, & cum proximis nostris concor-

Matt. 16.

Esal. 94.

Iere. 20.

Isaia 9.

diam includit. Hoc autem esse desiderium Regis, ac Dei nostri, propheta regius non obscure indicat, dum ita canit: Dominus de cælo prospexit super filios hominum, ut videat si est intelligens aut requirens Deum.] Si enim quisque attentè respiciat, an ea fiant, quæ fieri desiderat, non dubium quin Dominus homines sapientes, & se sequentes, & diligentes exquirens, eos in mundo esse, & in omni sanctitate perseverare vehementer affectet. Nec solum de cælo despexit, ut homines aspectu suo salutari à peccatis abduceret, & ad amorem sanctitatis converteret, sed & ut hoc efficacius suavisque præstaret, de cælo in terram ipse descendit. Positūque in medio mortalium, ut eis causam sui adventus patefaceret, non sine clamore & magna sui desiderij ostensione effatus est: Si quis sitit, veniat ad me, & bibat. Qui credit in me, flumina de ventre eius fluent aquæ vivæ.] Ipse sitiens salutem nostram, & siti nostræ perfectionis arctatus, nihil hoc loco nisi sitim suam cogitat, quam scit, non nisi siti nostra posse restingui. Ideo sitibundos querit, sitientes vocat, aquam vitam suspirantes compellat, qui iis, quibus se pro amore Dei priuant, eius sitim exaciant. Nec tamen sine mercede rebus sæculi abstinent, ut sancti fiant, & sua puritate Deum sitientem potent, quoniam in præmium non aquam turbidam, sed aquam vitam, & in vitam æternam salientem ipsi recipient. Descendit igitur Deus, ut homo ad sanctitatem ascenderet, curavit ille, ut iste vesceretur, & suavissimos virtutis cibos nequaquam fastidiret. Declinaui ad eum, inquit per Oseam, ut vesceretur. Declinauit, cum carnem induit, domos luteas incoluit, & inter hominos ambulavit, id verò fecit, ut homo avidissimè virtutis cibos comederet, & seipsum immortalitatis pane reficeret. Declinauit ad nos, quia famem, & sitim nostri perfectus patiebat, ut dum nos suis monitis & exemplis proficeremus, ipse se profectibus faceret. Hos quippe esse cibos, quibus spiritualis Iacob pater noster libenter vescitur, & quos præ omnibus appetit, Bernardus in hunc fere modum exponit. At pacens ita puto, nihilominus pascitur ipse, & quidem cæcis, quibus libenter vescitur, profectibus nostris. Etenim gaudium Domini fortitudo nostra. Ita ergo & cum pascit, pascitur, cum pascit, simul nos suo gaudio spirituali reficiens, & de nostro æquè spirituali profectu gaudens. Cibus eius penitentia mea, & cibus eius salus mea, cibus eius ego ipse. An non cinerum tanquam panem manducat? Ego autem quia peccator sum, cinis sum, ut manducer ab eo. Mandor, cum arguor: glutior, cum institor; decoquor, cum immutor; digeror, cum transformor; vnior, cum informor.] Nec putandum est, cibum istum salutis nostræ, & perfectionis nostræ, quia cineri comparatur, esse gustui Domini insulsam, & ob id minus appetibilem: nam solent interdum nimis ægroti cibos dulces, & salubres horrere, & cibos insuaues postulare. Ideoque Dominus, qui, ut est in Isaia, ægrotationes nostras assumpsit, & morbo impatientis amoris in cruce decubuit, cibos dulces, id est, homines corpori servientes, & in croceis, & in sæculis delicatis lasciuientes exhorruit, & mentes contritione amaras, & cinere humilitatis cooperatas, velut cibum suavissimum appetiuit. Hoc ergo desiderium puritatis, & profectus nostri æterni Regis mentem sollicitat, illudque in cruce manifestare voluit, dū quasi omnium suorum laborum oblitus, solius sitis memoriam fecit, dicens: Sitio.] Qui enim dolores & cruciatus intolerabiles, ignominias hor-

ribiles, & contemptibilem nuditatem, patientissimè sustinebat, bene posset sitim dissimulare, nisi eam ad ostendendum desiderium nostræ perfectionis manifestare oporteret. Iam dixit: Sitio. Iam desideria sui purissimi cordis aperuit. Iam ostendit se ignoscere peccatis nostris, & singulis momentis nos beneficiis offundere, ut à nobis aquam puritatis extorqueat, ne illi acerum, & fel imperfectionum offeramus, (elset enim detestanda ingratitude) sed quod ipse petit, & cupit, nimirum vitam quoad fieri poterit, immaculatam puramque donemus.

Non sola verò illa vox, Sitio, in cruce prolata, huius est desiderij nostri Regis indicium, verum omnia quæcumque inter homines vivens, dixit, & fecit, & quæcumque nunc ad opus nostræ salutis operatur, aperte indicant suæ voluntatis, & desiderij esse, ne nos pereamus, ne tanquam in cæno in vitis, & imperfectionibus hæreamus, sed ad omnem virtutem, & sanctitatem aspiremus. Ad quid enim ambitionis, & inanis gloriæ, & indignationis, & aliorum vitiorum fœditatem patefecit, nisi, ut nos, quæ ipse odio habet, detestemur? Ad quid virtutis pulchritudinem, & bonorum operum paratam mercedem edocuit, nisi ut ea sectemur? Ad quid legem Evangelicam tulit, sacramenta constituit, exemplo, ac verbo in via virtutis erudiuit, & immensis beneficiis allexit, nisi ut eius desiderium, quod non est aliud, quam salus nostra, diligenter imploremus? Ad quid tandem nunc interius inspirationibus, & exterius voce maiorum monet, bene gesta laudat, & præposterè facta reprehendit, nutantes confirmat, dormituri entes excitat, hæsitantes instigat, currentes animat, postulantes exaudit, & remedium salutis poscentibus opitulatur, nisi quia vult, ut omnes (quod ad se pertinet) vniuersis vitis, & peccatis abstineant, & sanctitatem, ac omnium virtutum thesauros consequantur? Si qui verò ad aliquam huius internæ salutis portionem perveniant, ipse gaudet, ut amantissimus Pater; ipse Angelos, & sanctos ad gaudium & lætitiā inuitat, ipse novis desiderijs innouatum, & novo fetore ad vitam spiritualem convertere, amplexatur, dicens: Manducemus, & epulemur; quia hic filius meus mortuus erat, & reuixit, perierat, & inuenus est.] Dies namque lætitiæ est summæ bonitati, cum in aliquam animam stillam suorum bonorum effundit; & exultatio est bonis & iustis, si videant, aliquem nunc primùm iustitiam sectari, & viam sanctitatis arripere. Sophonias quidem spiritu Dei actus, hoc Dei desiderium, ut ad perfectionem curramus, & hanc eius lætitiā, si currimus, vno loco coniunxit Dominus Deus tuus, inquit, in medio tui fortis, ipse saluabit, gaudebit super te in lætitiā, silebit in dilectione sua, exultabit super te in laude.] Deus quippe fortis est in medio animæ, quia ad eam protegendam, & liberandam in medio cordis eius inhabitat. Ipse eam saluat, id est, à peccatis, à periculis, à dæmonis tentationibus liberat: & hoc ipso se animæ salutem, & puritatem desiderare, & sitire patefacit. Gaudet super eam lætitiā magna, cum viderit eam ad sanctitatem currere, & ad omnem virtutum perfectionem festinare. Quis enim non gaudeat de bonis suis? Bona autem nostra, & perfectio nostra, bona Dei sunt, quia sicut nos membra eius sumus, ita nullum bonum, quod ab eo alienum sit, in nobismet ipsis habemus. Quod si aliqui defectus, aliqua macula in anima perseverent, ipse silet ob dilectionem suam, quia illam diligit, & patienter dissimulat, non ut maculas probet, sed ut eas opportuno tempore abradat. Nec

solūm gaudet, sed exultat, & quasi tripudiat ob conceptam animā a se dilectā puritatem, & Patrem, qui illam prælegit, & vocauit, & nunc ad capellendam perfectionem adiuvat, iubilo perpetuo collaudat. Idque meritò, quoniam ad hoc Saluator noster venit in mundum, vt nos regeneraret, vt imaginem peccati deleteret, & nos fratres suos, & Dei filios, ei que similes faceret. Hoc verò tunc ipse consequitur, cum nos Adā vetusta indumenta deponimus, & iustitiæ vestem induimus. Vnde bene Augustinus ait: Cogitemus nos tanto similiore Deo quanto esse poterimus eius participatione iustiores. Si ergo eius opus est regeneratio nostra, si eius opus est sanctitas, & puritas nostra, quid mirum, si desideret opus suum perfici, & sanctitatem à nobis comparari? Quid mirum, si gaudeat & exultet, cum nos viderit eam virtutis mensuram acquirere, propter quam nobis dandam, tanta & tam mirabilia fecit, & tot laboriosa & indigna sustinuit?

Et sanè (vt omnia dicamus) hoc Dei desiderium, quo nos sanctos ac perfectos esse cupit, zelus est, qui metas iam desiderij tranšilit, & omnem iustitiæ famem, ac omnem sitim excedit. Sicut enim sponsus qui amore zelotypiæ exarsit, solet sponsam miris modis affligere, & custodibus, & vestibus, ac seris obseruare, rimens in amore confortem; ita Dominus, qui ait apud Zachariam: Zelatus Sion zelo magno, & indignatione magna zelatus sum eam] non tantum ab anima amari desiderat, sed eam ne aliud amet, quoque in rebus visibilibus suam amorem collocet, tribulationibus pulsât, & tristitiis ac doloribus percutit. Hinc quosdam iustos corporis doloribus & ægritudinibus tangit, alios desolationibus, & ariditate mentis exercet, alios demoni tentandis, & timoribus affligendos tradit, alios ab hominibus spoliari, & lacerari permittit, non quia eos odio habeat, sed quia vitæ ipsorum emendationem & perfectionem desiderat. Quare desiderium tranšit in zelum, quem sola vitæ puritas leniet, solum studium perfectionis inflectet. Hoc zelo incitatus ipse vulnerat nos, & medetur, vt ait Iob, percutit, & manus eius sanabunt.] Vulnerat nonnumquam exterius iustorum corpora, vt animabus medetur, & vitiorum vlcibus curationem afferat. Percutit quoque aliquando afflictionibus, & tristitiis ipsorum animas, vt eas ab amore terrenorum abducât. Et manus eius, quæ percussit, ipso vulnere salutem facit, quia tribulatione, aut labore tamquam aptissimo medicamine, in ipsam mentem incolumitatem virtutis inducit. Hunc verò sensum his verbis Gregorius aperuit: Duobus modis omnipotens Deus vulnerat, quos reducere ad salutem curat. Aliquando enim carnem percutit, & mentis duritiam suo pauore tabefacit. Vulnerando ergo, ad salutem reuocat, cum electos suos affligit exterius, vt interiùs viuant. Vnde per Moysen quoque loquitur dicens: Ego occidam, & ego viuere faciam; percutiam, & ego sanabo.] Occidit enim, vt viuificet, percutit, vt sanet: quia idcirco foris verbera ad mouet, vt intus vulnera delictorum curret. Aliquando autem etiam si flagella exterius cessare videantur, intus vulnera infligit, quia mentis nostræ duritiam suo desiderio percutit, sed percussione sanat; quia terroris sui iaculo transfixos, ad sensum nos reëctitudinis reuocat. Corda enim nostra malè sana sunt, cum nullo Dei amore fauciantur, cum peregrinationis suæ ærumnam non sentiant, cum erga infirmitatem proximi, nec quamlibet minimo affectu languescunt, sed vulnerantur, vt sanentur, quia amoris sui spiculis, mentes Deus insensibiles percutit, moxque eas

August.
epistola
85. ad cō-
sent.

Zach. 8.

Iob. 5.

Greg. 6.
mor. 18.

Deut. 32.

A] sensibiles per ardorem charitatis reddit. Vnde & sponsa in canticis canticorum dicit: Vulnerata charitate ego sum.] Malè enim sana anima, atque in huius exilij statu cæca securitate prostrata, nec videbat Deum, nec videre requirebat: percussa autem charitatis eius spiculis, vulneratur in intimis affectu pietatis, ardet desiderio contemplationis, & miro modo viuificatur ex vulnere, quæ priùs mortua iacebat in salute, æstuat, anhelat, & iam videre desiderat, quem fugiebat.] His omnibus declarat Gregorius quam ob causam nos Deus aut interiùs, aut exterius feriat, vt scilicet tamquam zelator fortis, animas nostras in solo suo amore contineat. Quare satis ostendit se salutem ac perfectionem nostram impensè percipere, quam inspirationibus, præceptis, cõsiliis, beneficiis, & plagis in nobis tum efficere, tum augere procurat. Si ergo omnes subditi se ipsos volutari & desiderijs regis accommodat, & ea omnimodis implere satagunt; nos qui summi Regis serui, & habemur, & sumus, qui insignibus domus eius induimur, qui in præmium æternum oculos mentis intendimus, æquum est, & omnino debitum, vt eius voluntatem sectemur, & eius desideria compleamus. Ostendamus nos seruos, & filios Dei in hoc, quod si ipse salutem nostram sitit, perfectionemque desiderat, eandem nos non tantum desiderare, sed & opere, ac vitæ conuersione exercere curemus. Sit volūtas Dei apud suos, apud illos scilicet, quos non tributis onerat, sed sanguine suo redimit, regis terreni voluntate potentior. Et si hæc nonnumquam à iusto deuians, subditos ad proprium excidium, & perniciem pertrahit, illa semper recta, imò ipsa reëctitudo spirituales viros ad summam animarum suarum dignitatem, scilicet, perfectionem, abducit. Vna voluntas Moysi cupientis tabernaculum ædificare Domino, populum vniuersum adegit, vt libentissimè opes suas, & quicquid habebant, in opus destinatum tribuerent. Egrediaque omnis multitudo filiorum Israel de conspectu Moysi, obtulerunt mente promptissima atque deuota primitias Domino ad faciendum opus tabernaculi testimonij.] Vna etiam voluntas Salomonis, templum extruere volentis, vniuersos Israelitas ad ædificationem incitauit, & plurimos eorum ad laborem applicuit. Elegitque res Salomon operarios de omni Israel, & erat indicio triginta millia virorum. Mittebatque eos in Libanum decem millia per menses singulos vicissim. Fueruntque Salomoni septuaginta millia eorum, qui onera portabant, & octoginta millia latomorum in monte, abique præpositis, qui præerant singulis operibus numero trium millium, & trecentorum, præcipientium populo, & his qui faciebant opus.] Horum principum voluntas in subditos suos hoc potuit, & voluntas omnipotentis Dei nos creaturas suas, ad templum perfectionis extruendum applicare non poterit? Equidem poterit, & faciet quodcumque voluerit, nos ne simus serui rebelles, sed obediamus ei, Regis nostri voluntatem sequamur, summi Imperatoris desiderio formemur, quod ipse in nobis vult, velimus; quod ipse cupit, cupiamus; & ad

B] perfectionis, & puritatis animarum nostrarum opus, quod ipse in nobis perficere cupit, festinemus.

C] * * *

D] * * *

E] * * *

Exod. 35.

3. Reg. 5.